

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E SHËNDETËSISË
DHE MBROJTJES SOCIALE
INSTITUTI I SHËNDETIT PUBLIK

BULETINI JAVOR I SËMUNDSHMËRISË INFEKTIVE - ALERT

JAVA 35 28 Gusht – 3 Shtator 2023

Për këtë periudhë, kanë raportuar 36 NJVKSH ose 100% (=36/36) e tyre

35 NJVKSH ose 97% (=35/36) e tyre kanë raportuar në platformën dixhitale SISI:

BERAT, BULQIZË, DEVOLL, DIBËR, DURRËS, ELBASAN, FIER, GJIROKASTËR, GRAMSH, KAVAJË, KOLONJË, KORÇË, KRUIË, KUÇOVË, KUKËS, KURBIN, LEZHË, LIBRAZHD, LUSHNJE, MALLAKASTËR, M. MADHE, MAT, MIRDITË, PEQIN, PËRMET, POGRADEC, PUKË, SARANDË, SHKODËR, SKRAPAR, TEPELENË, TIRANË, TROPOJË, VLORË.

Pa raportim brenda afatit, 1 NJVKSH ose 3% (=1/36) e tyre: HAS

NUMRI TOTAL I RASTEVE TË SINDROMAVE TË SURVEJANCËS "ALERT" NË JAVËN 35

	JAVA 35
DIARRE PA GJAK	3.103
DIARRE ME GJAK	0
INF. RESP. TE SIPËRME	6.020
INF. RESP. TE POSHTËME	2.252
RASH ME TEMPERATURË	3
VERDHEZA	0
ETHE E ZGJATUR E PASHPJEGUAR (> 3 JAVE)	0
ANOMALI KONGENITALE	0
KONJUKTIVIT AKUT TEK NEONATËT	0
Numri i Njësive Raportuese	413
% e Njësive Raportuese	93% (413/446)

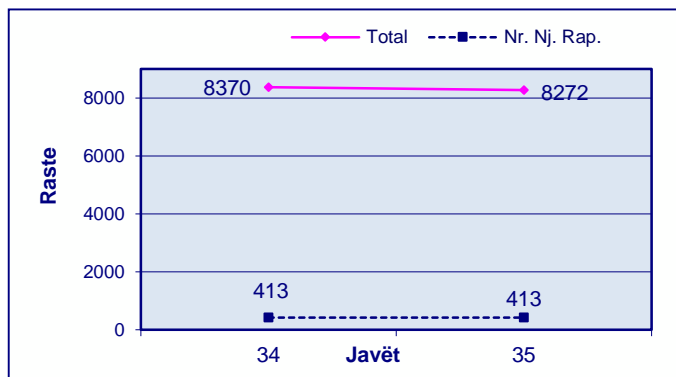
Rash me temperaturë

Nga hetimi epidemiologjik dhe konsultat me mjekët e familjes, mjekun infeksionist dhe atë epidemiolog rastet e mëposhtëme nuk janë të dyshuar për fruth, rubeolë apo linë e majmunit, por për varicelë dhe dorë-këmbë-gojë:

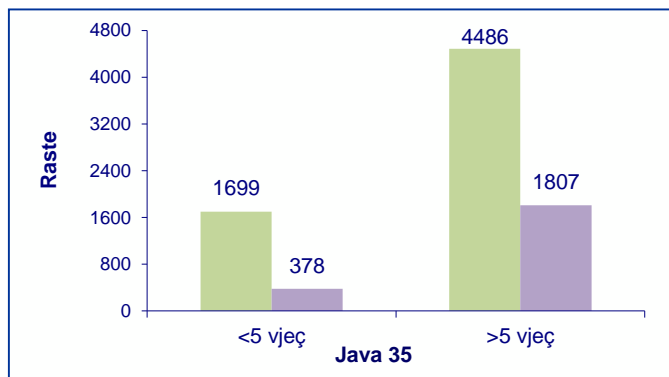
Tiranë –3 raste

Infeksione respiratore

Trendi në kohë i Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme sipas javëve

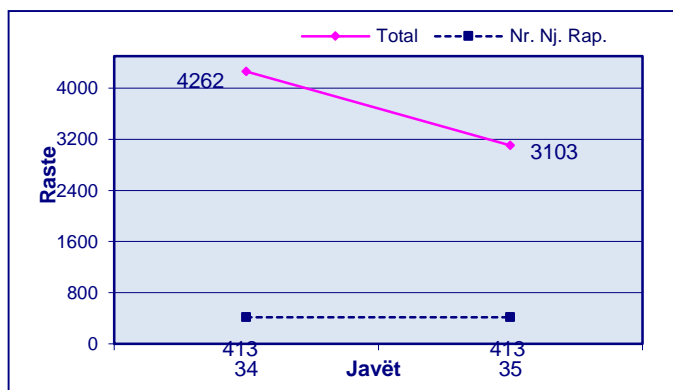
Shpërndarja e Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme sipas Grup-moshave

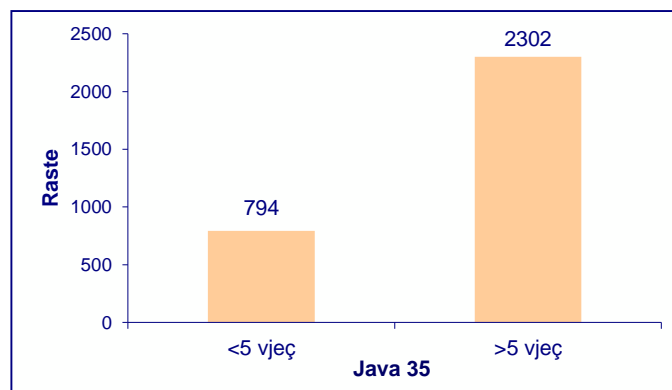
Prirja në kohë e Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme paraqitet i qëndrueshëm në javën 35 krahasuar me javën paraardhëse, java 34.

Diarre pa gjak

Trendi në kohë i Diarreve pa Gjak sipas javëve

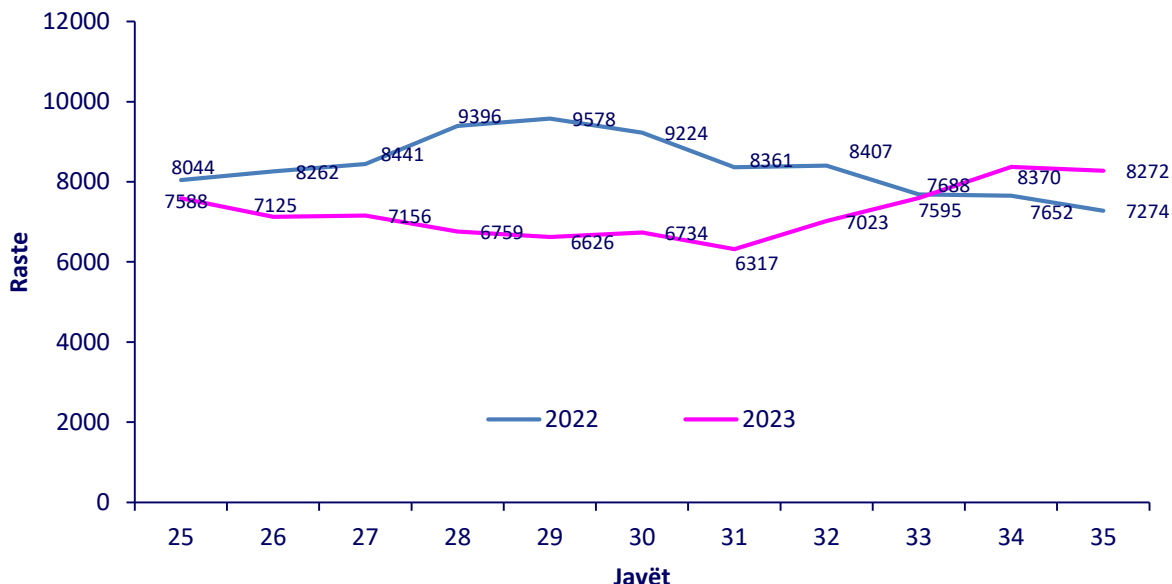

Shpërndarja e Diarreve pa Gjak sipas Grup-moshave

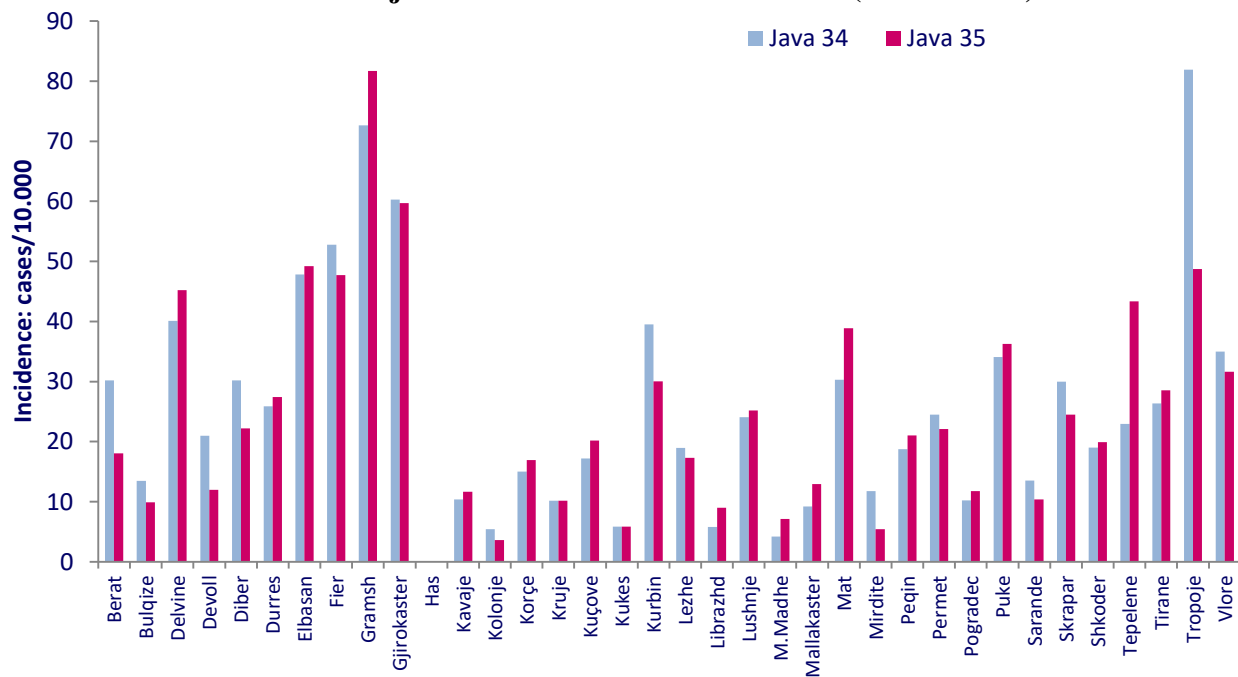
Prirja në kohë e “Diarreve pa gjak” paraqet rënie në javën 35 krahasuar me javën paraardhëse, java 34.

Prirja e “Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme” në javët 25 - 35 të vitit 2022 dhe 2023. Numri i rasteve.

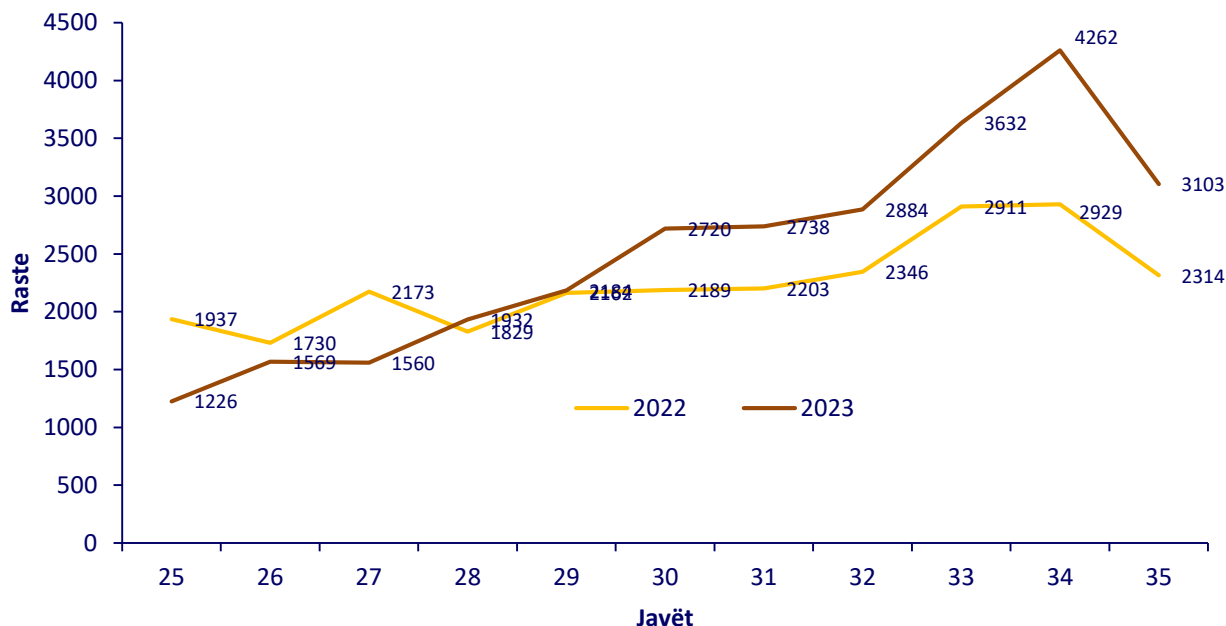

Në javën 35 të vitit 2023 vërehet prirje e qëndrueshme e numrit të infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme.

Frekuenca e hasjes së “Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme” sipas NJVKSH në javën 34 dhe 35 / 2023. Incidenca (raste/10.000)

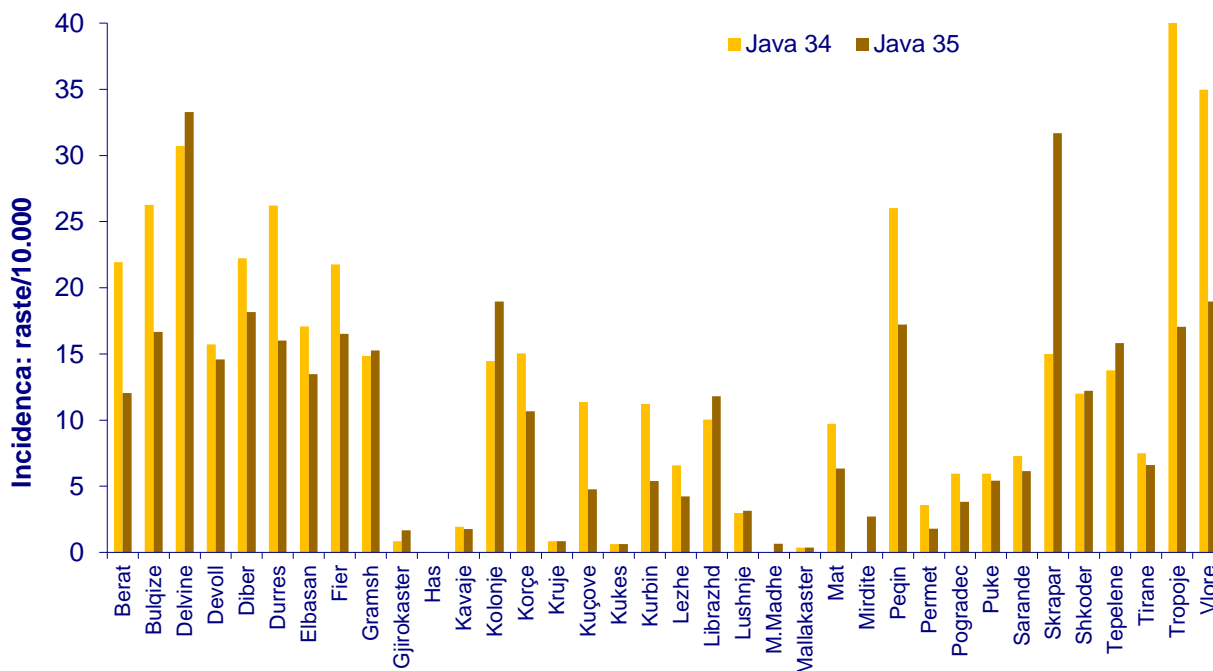

Prirja e “Diarreve pa Gjak” në javët 25 - 35 të vitit 2022 dhe 2023. Numri i rasteve.

Në javën 35 të vitit 2023 vërehet prirje në rënie e numrit të rasteve “Diarre pa gjak”.

Frekuenca e hasjes së “Diarreve pa gjak” sipas NJVKSH në javën 34 dhe 35 / 2023. Incidenca (raste/10.000)

Nga komunikimi me NJVKSH shumica e rasteve janë raportuar nga Urgjenca e Spitaleve dhe janë të shpërndara, pa grumbullime dhe lidhje epidemiologjike ndërmjet tyre.

Ngjarje ndërkombëtare

1. Sëmundja e Legjionarëve – Poloni – 2023

- Më 1 shtator 2023, Inspektori Sanitar Shtetëror i Qarkut në Rzeszów, Poloni raportoi një shpërthim të vazhdueshëm të sëmundjes së legjionarëve që përfshin 158 raste të konfirmuara dhe 18 vdekje.
- Shumica e rasteve (157 nga 158 raste) banojnë në vendet e mëposhtme të provincës Podkarpackie: Rzeszów (106), Rzeszów powiat (36), Ropczycko-Sędziszów powiat (3), distrikti Dębica (4), distrikti Łańcut (2), distrikti Jasło (1), distrikti Przeworsk (1), distrikti Niżna (1), distrikti Przemyśl (1), distrikti Kolbuszowa (1) dhe distrikti Stalowa Wola (1). Një rast banon në provincën fqinje Lublin, në Opole powiat.
- Po zhvillohen hetime epidemiologjike dhe mjedisore për të përcaktuar burimin e shpërthimit dhe për ta kontrolluar atë.

2. Rastet autoktone të Dengue - Itali - 2023

- Që nga java e parë e gushtit dhe nga 29 gushti 2023, janë zbuluar gjashtë raste të etheve autoktone të dengës në rajonet e Lombardisë (5) dhe Lacios (1) të Italisë.
- Fillimi i simptomave ishte nga 2 deri në 21 gusht 2023.
- Në pritje të hetimeve të mëtejshme mikrobiologjike në vazhdim, deri më sot hetimet epidemiologjike nuk kanë identifikuar ndonjë lidhje midis rasteve në Lombardi dhe rastit të identifikuar në rajonin e Lazios.
- Masat e reagimit dhe kontrollit po zbatohen nga autoritetet italiane të shëndetit publik. Këto përfshijnë gjetjen e rasteve, aktivitetet e kontrollit të vektorit, informacionin për ofruesit e kujdesit shëndetësor dhe publikun e gjerë, dhe masat parandaluese për dhuruesit e substancave me origjinë njerëzore (p.sh. gjaku dhe organet).
- Raste të tjera autoktone mund të ndodhin në rajonet e prekura dhe në Itali në përgjithësi, dhe survejanca është forcuar për të zbuluar herët rastet e reja, për të identifikuar zinxhirët e transmetimit, për të përcaktuar zonat në rrezik dhe për të përcaktuar nivelin e rrezikut.
- Meqenëse vektori i mushkonjave *Aedes albopictus* është i pranishëm në pjesën më të madhe të Evropës, futje të mëtejshme të virusit që çojnë në transmetime dytësore autoktone mund të ndodhin në shumicën e vendeve jugore të BE/EEA.

3. Survejanca sezonale e virusit të Nilit Perëndimor– 2023

- Që nga përditësimi i fundit dhe më 30 gusht 2023, 61 raste njerëzore të infeksionit me virusin e Nilit Perëndimor (WNV) janë raportuar nga vendet e BE/EEA dhe 18 nga një vend fqinj me BE-në.
- Që nga fillimi i sezonit të transmetimit 2023, 287 raste njerëzore të infeksionit WNV janë raportuar nga vendet e BE/EEA dhe 57 nga vendet fqinje të BE-së.
- Ka pasur 18 shpërthime midis ekuidëve dhe 88 shpërthime midis shpendëve të raportuara nga vendet e BE/EEA që nga fillimi i sezonit të transmetimit të WNV 2023, që nga 30 gusht 2023.

Nga fillimi i vitit 2023, deri më sot, në Greqi janë diagnostikuar dhe hetuar gjithsej 89 raste vendase të infeksionit me virusin e Nilit Perëndimor, nga të cilët 74 raste kanë shfaqur simptoma në sistemin nervor qendror, dhe dhe 15 raste kishin manifestime të lehta/pa shfaqje në SNQ.

Gjatë javës së kaluar janë diagnostikuar/raportuar 31 raste të reja. Ka pasur 11 vdekje në pacientët me infeksion viral dhe raste të SNQ, të moshës mbi 64 vjeç (mosha mesatare e të vdekurve – 82 vjeç).

Raste të infektimit me virusin e Nilit Perëndimor janë shënuar në vendbanimet në Njësitë Rajonale Kardicë, Larisa, Trikala, Imathia, Selanik, Pella, Pieria, Kilkis, Serres, Kavalla, Drama, Rodopi, Kastoria dhe Arta.

Diagnostifikimi i rasteve të tjera në periudhën e ardhshme konsiderohet i mundshëm dhe i pritshëm, njofton EODY dhe u bën thirrje qytetarëve që të respektojnë masat e mbrojtjes personale.

4. Kolera– Monitorimi i shpërthimeve globale

- Që nga përditësimi i fundit më 20 korrik 2023 dhe deri më 29 gusht 2023, janë raportuar 99 468 raste të reja të kolerës, duke përfshirë 214 vdekje të reja në mbarë botën.
- Raste të reja janë raportuar nga Afganistani, Bangladeshi, Burundi, Kameruni, Kongo, Republika Demokratike e Kongos, Etiopia, Haiti, Kenia, Malavi, Mozambiku, Nigeria, Pakistani, Filipinet, Somalia, Afrika e Jugut, Siria, Tajlanda, Uganda, Republika e Bashkuar e Tanzanisë dhe e Zimbabve.
- Që nga përditësimi i fundit, Uganda raportoi rastet e para të kolerës në 2023.
- Rastet e kolerës kanë vazhduar të raportohen në pjesët perëndimore, lindore dhe jugore të Afrikës, disa pjesë të Lindjes së Mesme, Azisë Juglindore dhe Amerikës gjatë muajve të fundit. Rreziku i infeksionit nga kolera tek udhëtarët që vizitojnë këto vende mbetet i ulët, edhe pse importimi sporadik i rasteve në BE/EEA mbetet i mundshëm.

Ngjarje në kafshë

Shpërthimet e vazhdueshme të gripit të shpendëve te kafshët paraqesin rrezik për njerëzit
Analiza e situatës dhe këshilla për vendet nga FAO, WHO, WOA

Shpërthimet aktuale të gripit të shpendëve (i quajtur edhe "gripi i shpendëve") kanë shkaktuar shkatërrim në popullatat e kafshëve, duke përfshirë shpendët, shpendët e egër dhe disa gjitarë, dhe kanë dëmtuar jetesën e fermerëve dhe tregtinë e ushqimit. Megjithëse prekin kryesisht kafshët, këto shpërthime paraqesin rreziqe të vazhdueshme për njerëzit.

Organizata e Ushqimit dhe Bujqësisë e Kombeve të Bashkuara (FAO), Organizata Botërore e Shëndetësisë (OBSH) dhe Organizata Botërore për Shëndetin e Kafshëve (WOAH) po u bëjnë thirrje vendeve të punojnë së bashku në të gjithë sektorët për të shpëtuar sa më shumë kafshë dhe për të mbrojtur njerëzit .

Viruset e influencës së shpendëve zakonisht përhapen midis shpendëve, por numri në rritje i zbulimeve të gripit të shpendëve H5N1 tek gjitarët – të cilët janë biologjikisht më afër njerëzve se sa zogjtë – ngrihet shqetësimi se virusi mund të përshtatet për të infektuar njerëzit më lehtë. Përveç kësaj, disa gjitarë mund të veprojnë si enë përzierjeje për viruset e gripit, duke çuar në shfaqjen e viruseve të rinj që mund të jenë më të dëmshëm për kafshët dhe njerëzit.

Monitorimi i rritjes së fundit të shpërthimeve midis gjitarëve

Kohët e fundit, ka pasur raportime në rritje për shpërthime vdekjeprurëse midis gjitarëve të shkaktuara edhe nga viruset e gripit A(H5)—përfshirë influencën A(H5N1). 10 vende në tre kontinente kanë raportuar shpërthime në gjitarë në WOAH që nga viti 2022. Ka të ngjarë të ketë më shumë vende ku shpërthimet ende nuk janë zbuluar ose raportuar. Si gjitarët tokësorë ashtu edhe ato të detit janë prekur, duke përfshirë shpërthime në vizon të kultivuar në Spanjë, foka në Shtetet e Bashkuara të Amerikës dhe luanë të detit në Peru dhe Kili, me të paktën 26 lloje që dihet se janë prekur. Viruset H5N1 janë zbuluar gjithashtu te kafshët shtëpiake si macet dhe qentë në disa vende, me zbulimet e fundit të H5N1 te macet të njoftuara nga autoritetet në Poloni.

"Ka një ndryshim të paradigmes së fundit në ekologjinë dhe epidemiologjinë e gripit të shpendëve, i cili ka rritur shqetësimin global pasi sëmundja u përhap në rajone të reja gjeografike dhe shkaktoi ngordhje të pazakontë të shpendëve të egër dhe rritje alarmante të rasteve të gjitarëve," sipas Organizates se mbrojtjes se shendetit te kafsheve. WOA. Vlerësimi i rrezikut për njerëzit

Gjithashtu janë raportuar zbulime të virusit të gripit sporadik A(H5N1) te njerëzit, por mbeten shumë të rralla, me 8 raste të raportuara që nga dhjetori 2021. Infeksionet te njerëzit mund të shkaktojnë sëmundje të rënda me shkallë të lartë vdekshmërie. Rastet njerëzore të zbuluara deri më tani janë të lidhura kryesisht me kontaktin e ngushtë me zogjtë e infektuar dhe mjediset e kontaminuara.

"Me informacionin e disponueshëm deri më tani, virusi nuk duket të jetë në gjendje të transmetohet lehtësisht nga një person në tjetrin, por nevojitet vigjilencë për të identifikuar çdo evolucion në virus që mund ta ndryshojë atë sipas OBSH. "OBSH po punon ngushtë me FAO dhe WOA, dhe rrijtet laboratorike për të monitoruar evolucionin e këtyre viruseve, duke kërkuar sinjale për çdo ndryshim që mund të jetë më i rrezikshëm për njerëzit. Ne inkurajojmë të gjitha vendet të rrisin aftësinë për të monitoruar këto viruse dhe për të zbuluar çdo rast njerëzor. Kjo është veçanërisht e rëndësishme pasi virusi tani po prek vendet me përvojë të kufizuara paraprake në mbikëqyrjen e gripit të shpendëve."

Studimet janë duke u zhvilluar për të identifikuar çdo ndryshim në virus që mund të ndihmojë virusin të përhapet më lehtë midis gjitarëve, përfshirë njerëzit.

“Epidemiologjia e H5N1 vazhdon të evoluojë me shpejtësi. FAO sjell vëmendjen për nevojën për vigjilencë dhe ndarjen në kohë të sekuencave gjenetike për të monitoruar epidemiologjinë molekulare për vlerësimin e rrezikut dhe kontrollin më të mirë të sëmundjeve.”

Ndalimi i përhapjes së gripit të shpendëve

Duke pasur parasysh përhapjen e paprecedentë të virusit të gripit të shpendëve A(H5N1) midis shpendëve dhe gjitarëve dhe rrezikut të mundshëm për shëndetin e njeriut, partnerët trepalësh - FAO, OBSH dhe WOAHA - u bëjnë thirrje vendeve të ndërmarrin veprimet e mëposhtme:

- Parandalimi i gripit të shpendëve në burimin e tij, kryesisht nëpërmjet masave të zgjeruara të biosigurisë në ferma dhe në zinxhirët e vlerave të shpendëve, dhe zbatimi i praktikave të mira higjienike. Anëtarët e WOAHA, në konsultim me sektorin e shpendëve, mund ta konsiderojnë vaksinimin e shpendëve si një mjet plotësues të kontrollit të sëmundjes bazuar në mbikëqyrjen e shëndoshë dhe duke marrë parasysh faktorët lokalë si shtamet e virusit qarkullues, vlerësimin e rrezikut dhe kushtet e zbatimit të vaksinimit.

- Zbuloni me shpejtësi, raportoni dhe reagoni ndaj shpërthimeve të kafshëve si linja e parë e mbrojtjes. Kur zbulohet një infeksion të kafshët, vendet inkurajohen të zbatojnë strategji kontrolli siç përshkruhet në standardet e WOAHA.

- Të forcohet mbikëqyrja e gripit tek kafshët dhe njerëzit. Për të lejuar reagimin e hershëm, mbikëqyrja e bazuar në rrezik në kafshë duhet të rritet para dhe gjatë periudhave me rrezik të lartë. Rastet e kafshëve të gripit të shpendëve duhet të raportohen në WOAHA në kohën e duhur. Sekuenca gjenetike duhet të kryhet periodikisht për të zbuluar çdo ndryshim në viruset tashmë të pranishme në zonë ose futjen e viruseve të reja. Tek njerëzit, duhet t'i jepet përparësi: (i) mbikëqyrja për infeksione të rënda respiratore akute dhe sëmundje të ngjashme me gripin, (ii) rishikim i kujdesshëm i çdo modeli të pazakontë epidemiologjik, (iii) raportimi i infeksioneve njerëzore sipas Rregulloreve Ndërkombëtare të Shëndetit, dhe iv) ndarja e viruseve të gripit me Qendrat Bashkëpunuese të Sistemit Global të Mbikëqyrjes dhe Reagimit ndaj Influcencës (GISRS) për Referencën dhe Kërkimin mbi Gripin.

- Kryerja e hetimeve epidemiologjike dhe virologjike rreth shpërthimeve të kafshëve dhe infeksioneve njerëzore. Mbikëqyrja duhet të rritet për të zbuluar dhe hetuar me shpejtësi raste të mëtejshme të dyshuara të kafshëve dhe njerëzve.

- Ndani të dhënat e sekuencës gjenetike të viruseve nga njerëzit, kafshët ose mjediset e tyre në bazat e të dhënave të aksesueshme nga publiku me shpejtësi, edhe përpara publikimit të rishikuar nga kolegët.

- Inkurajimi i bashkëpunimit ndërmjet sektorëve të shëndetit të kafshëve dhe njerëzve, veçanërisht në fushat e shkëmbimit të informacionit, vlerësimit të përbashkët të rrezikut dhe reagimit.

- Komunikoni rrezikun. Paralajmëroni dhe trajtoni punën e kujdesit shëndetësor.